

ज

जंक् und जंक्म्, über eine andere Auffassung s. BENFEY in Gött. gel. Anz. 1860, S. 742. fgg.

1. जन् mit परि s. परिज्ञाध.

जगच्चतुस् HALĀJ. 1, 37. KATHĀS. 39, 51. KĀÇIKU. 46, 44 (nach AUFRECHT).

जगच्चन्द्रिका f. Titel von Bhaṭṭotpala's Commentar zu Varāhamihira's Brhaṅgātaka Verz. d. Oxf. H. 329, a, No. 780. in den gedruckten Ausgaben heisst er चित्तामणि.

जगच्चित्र (जगत् + चित्र) n. 1) ein Wunder der Welt R. 7, 34, 9. — 2) die Welt als Gemälde SARVADARÇANAS. 93, 19.

जगत् 1) जगति in der Welt Spr. 3161. जगदत्तराचरम् WEBER, RĀMAT. UP. 289. जगत्सु 336. मक्षेत्रे जगतामधीक्षे Spr. 2139. जगते मध्ये so v. a. vor Aller Augen R. 7, 97, 1. 5. 10. जगति die Menschen Spr. 1137. जगतः masc. dass. 2178. — 2) RV. 1, 164, 25. LĀTJ. 1, 8, 9. — 3) b) जगतीतल Erdboden SARVADARÇANAS. 39, 12, wo zu lesen ist कफमूत्रमलप्राये निर्जनुजगतीतले. — c) Z. 2 lies VAIG. st. VAIG. — d) = राजप्रधानलोक die Menschen mit dem Fürsten oben an HALĀJ. 3, 8.

जगतीजानि (ज + जा) m. der die Erde zur Gattin hat, Fürst, König Spr. 613.

जगत्प्राण, Rāma so genannt WEBER, RĀMAT. UP. 290.

जगत्सिंह m. N. pr. eines Fürsten Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 3, Cl. 6. Verz. d. Oxf. H. 283, b, 2.

जगत्सेट (ज + सेट aus श्रेष्ठ) m. Banquier der ganzen Welt, Bein. eines Mannes KSMRĪC. 30, 2.

जगत्स्वामिन् Bein. Viṣṇu's Verz. d. Oxf. H. 46, a, 35.

जगदत्तरात्मन् m. die Weltseele, Beiw. Viṣṇu's Spr. 2139.

जगदम्बिका f. = जगदम्बा als Bein. der Durgā BHAGAVATĪGĪTĀ 3 im ÇKDra.

जगदधार, भूतं रामम् WEBER, RĀMAT. UP. 327.

जगदीश N. pr. eines Autors Verz. d. Oxf. H. 241, b, 9. °तर्कालंकार-भट्टाचार्य HALL 33. 38. 76.

जगदीशतोषिणी f. Titel eines Commentars HALL 33.

जगदीश्वर N. pr. eines Autors Verz. d. Oxf. H. 146, b, No. 311.

जगद्गोप Bein. der Sonne KATHĀS. 66, 166. 74, 108. Z. 2 जगद्दीप्त st. जगद्दीप die ed. Bomb.

जगद्योनि 3) Beiw. der Prakṛti WEBER, RĀMAT. UP. 294.

जगद्वचक m. Betrüger der Welt, N. pr. eines Schelmen Verz. d. Oxf. H. 139, a, 18.

जगद्विधि (जगत् + वि) m. Ordner der Welt PAÑCAR. 1, 10, 48.

जगद्विद्यक m. N. pr. eines Arztes Verz. d. Oxf. H. 314, b, 5 v. u.

जगन्नाथ 1) b) Verz. d. Oxf. H. 102, a, No. 158. — c) ein Fürst Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 4, Cl. 2. HALL 158. °मिश्र WILSON, Sel. Works 1, 153. °पण्डित HALL 62. °पण्डितराज Verz. d. Oxf. H. 130, a, No. 236. जगन्नाथानन्द HALL 111. जगन्नाथाश्रम 91. 137. 139. 153. 158. °सरस्वती 141.

जगन्निवास Bein. Viṣṇu's BHAG. 11, 37. BRĀG. P. 8, 3, 31. Çiva's V. Theil.

MBh. 13, 899.

जगन्नेत्र n. das Auge der Welt, Bein. des Mondes KATHĀS. 89, 5. du. Bein. von Sonne und Mond Spr. 2011.

जगन्मातरु SĀṆSK. K. 107, b, 4.

जगर् HALĀJ. 2, 304.

जघनचपला 2) Ind. St. 8, 296. fgg. 300. 302. 307.

जघनविपुला f. ein best. Metrum Ind. St. 8, 297. 301.

जघ्रिवत् adj. eine Form der Wurzel कृन् enthaltend AIR. BR. 1, 2, 5.

जङ्गम m. pl. Bez. einer Çiva'itischen Secte Verz. d. Oxf. H. 248, a, 7. WILSON, Sel. Works 1, 219. fgg.

जङ्गल vgl. दीर्घ°.

जङ्घ 2) °जव KATHĀS. 34, 7. — Vgl. तालजङ्घ, दीर्घ°.

जङ्गल, प्रागुक्तदृषणलङ्घनाजङ्गलत्वात् (शब्दस्य) wörtlich wegen der Ungewandtheit auf den Füßen um hinüberzuspringen über SARVADARÇANAS. 4, 20.

जज्ञ, जज्ञानम् ÇIC. 19, 3.

जज्ञाणा s. जज्ञाणा.

जज्ञ adj. schnell: °गति Ind. St. 8, 33, N.

जज्ञला (onomatop.), °कुर्वन् so v. a. es kurz machend Ind. St. 8, 33, N.

जज्ञाणा N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 339, a, 35. im Index auch जज्ञाणा.

जट 3) a) °वन्ध HALĀJ. 1, 14. वटजट KATHĀS. 32, 203. Z. 8 lies 2, 219 st. 6, 6. — b) ÇĀṆG. SĀṆH. 1, 1, 34. 41. — Vgl. त्रिजट, मूला°.

जटाजिनिन् s. u. जट 3) a) am Ende.

जटानूट, वट्ट° KATHĀS. 94, 20. विद्युत्पिङ्गजटानूटो मक्षेत्र इवापरः 97, 23.

जटाधर 2) c) vgl. WILSON, Sel. Works 2, 24. — d) Verz. d. Oxf. H. 189, b, No. 434. 196, a, 21.

जटामालिन् lies N. pr. eines Muni, einer Incarnation Çiva's.

जटाल 1) KATHĀS. 33, 2. 111, 100. uneig.: चित्तानले । ज्वालाजटाले 33, 160.

जटालिका f. N. pr. einer der Mütter im Gefolge Skanda's MBu. 9, 2641 nach der Lesart der ed. Bomb.; ज्ञा° ed. Calc.

जटावत्कलिन् so v. a. जटिन् und वत्कलिन् KATHĀS. 94, 36.

जटाशंकर n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 149, b, 6.

जटिन् 1) m. ein Flechten tragender frommer Bettler Spr. 2818. Verz. d. Oxf. H. 133, a, 13. b, 33.

जटिल 1) a) तापस KATHĀS. 64, 24. m. ein Flechten tragender Asket KĀM. NITIS. 7, 46. — b) füge hinzu Flechten darstellend, flechtenartig erscheinend: कणारत्नप्रभाजाल° (नाम) KATHĀS. 36, 344. शैवालजाल° (जल) Spr. 2820. ज्वालाकलाप° (चित्तानल) KATHĀS. 78, 85. Hierher auch die unter a) stehende Stelle VARĀH. BRH. S. 8, 53. Z. 4 die ed. Calc. liest मूचीजटिलालसान्, die ed. Bomb. मूचीन् जटिलानान्, NILAK.: जटिलानि ब्रह्मश्रृणयाननानि येषाम्; die richtige Lesart wird sein मूचीजटिलानान् so v. a. auf deren Gesichtern die Haare wie Nadeln stehen.

जटिल्य (von जटिल) verworren machen, verwirren: मौलिं जटिलयति (das Baden) PRASAṆGĀBH. 7, a, 1.